

09.maj 2019

UPA2019/10

2019-imi Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu nalunaarut. (Inatsisartunut ilaasortaq Aleqa Hammond, Nunatta Qitornai)

Aningaasaqarnermut naalakkersuisup nunatta aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu nalunaarut imartooq saqqummiuppaat. Nunatta akiliisinnaassusaa patajaattumillu inissisimanerat assigiinngitsunik peqquteqarnera erseqqissaassutigineqarpoq.

Nalunaarummi erseqqissarneqarpoq naalakkersuinikkut anguniakkat, akit nikerarnerata patajaattuunera, aningaasalersukkat avataatigut siunissaq ungasinnerusooq eqqanaarsinnaaneq anguniarlugu sulineq, ilinniarsimassutsikkut qaffasinnerusumik inissikkiartorneq, sulisinnaassuseqartut pingaarutaat, attaveqaatitigut eqaallisaanermi anguniakkat, inuit nuttarnerat, pitsanngorsaanerit, suliffeqarfiit suliffissaqartitsineq nunattalu avataanit suleqateqarnermut isertitat.

Nalunaarusiami erseqqissarneqarpoq aningaasarsiornikkut nukittuneruleriartortumik ineriartorfiusut ukiut aqqusaarivut, taamaakkaluartorli erseqqissaassutigineqarluni ukiuni aggersuni isumaginninnikkut aammalu ukioqqortusiartorneq ilutigalugu unammilligassat annertuut ikaarsaarfigiartortussaaneri ilisimalluarneqassasoq.

Utoqqalineq toqqissisimanartooq, aamma inuiaqatigiit aningaasaqarneratigut, allaqqussinnaanngilaq nunatut eqqanaarsarnissaq, aningaasarsiorfinnut nukittorsaaneq patajaallisaanerlu, aalisarnermut isertitat amerlanerit, sulisinnaasut tamarmik sulilersinnissaat minnerunngisumillu innuttaasut ikiorserneqarlutik inuiaqatigiinnut tamakkiisumik peqataatinnissaat anguniagaavoq pingaaruteqartoq.

Nunatut aaqqissugaanerput nunarsuarmioqatigiinnut allanut sanillersuukkuminaatsorujussuuvoq nunarujussuarmi inukittunnguami inuunerput peqqutigalugu. Inummut ataatsimut agguaqatigiisinnerani innuttaasumut ataatsimut aningaasartuutit avinnerini allanit qaffasinnerujummik ingerlatsineq naleqarmat. Taamaakkaluartooq ingerlatsinermi aningaasartuutit qimerlualaaanni pisortanit aningaasartuutigineqartut tapiissutigineqartullu suli annertuumik qaffasipput, apeqqutigineqarsinnaasunngorlugu allaffissornikkut ingerlatsinikkut aningaasartuutikillisaaneq qanoq annertutigisumik appartikkiartorneqarnissaa eqqarsaatigineqarnera soq politikkeqarfigineqarnera sorlu apeqqutigerusunnarluni.

Aalisarnerup ineriartornerani aningaasat isertinneqartartut qiviassangaanni patajaattumik inissisimaneq malunnarpoq aammalu inuiaqatigiit pigisaannit ingerlanneqartunit tunisat

Nunatta Qitornai

Inatsisartuni

amerleriarujunngikkaluartut taamaattut tunisat aalaakkaapput akit qaffasinneri peqqutigalugit. Inuussutissarsiut pingaernerup ingerlanneqarnerani inuiaqatigiit aalisarneq pillugu ingerlatseqatigiiffianit isertinneqartartut annertungisassaangitsutut taajumavagut apeqqutigilertariaqarparpullu isertitat annertussusaat naammangiinnarniarneqarnerisq inuussutissarsiut pingaernermit nunatta karsianut pissarsiarineqartut eqqarsaatigalugit. Periuseq aalisarnermit isertitaqarnerunissaq anguniarniarlugu ingerlatsinikkut qanoq pilersaaruteqarneq aammalu takorluungaqaqarneq periuseqarnerlu peqataatitsiffiusoq qanoq ittoq anguniarneqarnerisq paaserusunnarpoq.

EU-mik suleqateqarnerup Brexit peqqutigisaanik arlaannaatigulluunniit sanngiilliseriassanngikkaa kissaatigaarput, neriuutigaarpullu Brexit Tuluit nunaannik suleqateqarneq niueqatigiinnikkut pitsaasumik akitsuusersuiffiunngitsumik isumaqatigiissuteqarfigineqarsinnaassasoq taamaasillunilu aningaasaqarnikkut iluaqutigisinnaasatsinnik isumaqatigiissuteqartoqarluni. Tunisassiatta Danmarkimi suliareqqaarneqartarnerat nunatsinni suliareqqaarneqartarnissaannut naalackersuisut qanoq politikkeqarnerisut assut tusarusunnarpoq, uani eqqarsaatigalugu sulisinnaasut atorluarnissaat, aningaasaq kaaviiartitassaq iluanaarutigineqartussarlu nunatsinniinginnarnissaa anguniarlugu.

Aatsitassarsiorneq isumalluarfigeqaarput. Nunatta aningaasatigut imminut napatittoq anguniarnerani inuiaat ineriartortinneqassapput nunangisap pisuussutaanik tunniussarisaanillu toqqammaveqarluni, avataaniillu tapiissutinik pinngitsuuisinnaanini toqqammavigalugu. Aatsitassat eqqarsaatigalugit maannamut piareersaatit killiffiat isumaqarpugut pissanganissamut isumalluarnissamullu peqqutissaqartugut, soorlu naalackersuisup nalunaaruteqarnerani erseqqissaassutigigaat suliat ingerlasut suunerini. Pingaaruteqarluinnartutut taajumasarput tassaavoq innuttaasut aatsitassarsiornermi suleqataasussat piareersarneqarnerat ingerlaavartuussasoq, paasissutissiisuussasoq aammalu innuttaasunit pisut piginneqataaffigineqarlutik misigisimasuussasut.

Inuiaqatigiit pisortanut akiitsui assut ajornartorsiutaapput, tamakkerlugillu pisortanut utertinniarnerini suliniutit arlissuit iluatsittut arlalissuillu iluatsinngitsutut taasariaqarput. Inuiaqatigiinnit akilerallarneqartartut aammalu atukkiunneqartartut eqqarsaatigalugit periuseq allanngortilersaarneqarnerisq apeqqutigerusunnarpoq aammalu siunissami aaqqissuussineq qanoq ittoq takorloorneqarpa qulakkeerniarlugu pisortat pissarisai inuiaqatigiinnit akiitsorineqartut iluaqutissanngorlugit karsimut inissinnissaat anguniarlugu.

Inoqatitta ikiorserneqartariaqartunut sulineq annertusinneqartariaqarpoq sulisinnaassuseq aammalu inuiaqatigiit ataqatigiinnerinut siuariartornerinullu ingiaqataatitsoq anguniarlugu. Pilersuisussat amerlanerit pilersugassallu ikinnerit pisariaqartippavut. Innuttaqatitsinnut

Nunatta Qitornai

Inatsisartuni

katsorsartariaqartunut ikiorserneqartariaqartunut, inuttuuppat, inissaqarnermiippat, katsorsaannermiippat siunnersuinermiippat, piginnaanngorsanermiippat allatigulluunniit pisaqariaqartitaatigut annertunerusumik tunniussaqaarta tamannaangami aningaasaliineq isumatusaartoq suli siunissamut aningaasaqarnikkut aamma patajaannerusumut aqutissaq.

Suilisinnaasut amerlanerit sulilertut, aningaasaqarneq patajaannerusooq aammalu aningaasaqarnikkut siumukarfiusoq isumallualersitsivoq. Piffissaq atorluarneqassaaq aningaasarsiorumasut namminersorumasut allatigullu kivitseqataajumasut amerlisarnissaannut nunarpullu aningaasatigut imminut napatittup angunissaanut.

Aningaasaqarnikkut nalunaarusiamut qujalluta tusaatissatut tiguarput.